

TIẾN TRIỂN CỦA QUAN HỆ TRUNG QUỐC - THÁI LAN TRONG BỐI CẢNH SÁNG KIẾN “VÀNH ĐAI VÀ CON ĐƯỜNG”

DƯƠNG VĂN HUY*

HÀ LÊ HUYỀN**

Tóm tắt: Bài viết phân tích những tiến triển của quan hệ Trung Quốc - Thái Lan trong bối cảnh Trung Quốc thúc đẩy Sáng kiến “Vành đai và Con đường” (BRI). Các tác giả đi sâu phân tích vai trò và vị trí của Thái Lan đối với chiến lược thúc đẩy hiện thực hoá “Vành đai và Con đường” của Trung Quốc ở khu vực Đông Nam Á, nhất là khu vực Đông Nam Á lục địa. Từ đó, bài viết làm rõ thực trạng quan hệ chính trị - ngoại giao và trong các lĩnh vực khác như an ninh quốc phòng, trao đổi về mặt con người.

Từ khoá: Thái Lan, Trung Quốc, sáng kiến “Vành đai và Con đường” (BRI), Đông Nam Á, quan hệ Trung Quốc - Thái Lan

Mở đầu

Kể từ cuộc đảo chính quân sự năm 2014, chính sách đối ngoại của Thái Lan ngày càng thắt chặt hơn đối với Trung Quốc, bất chấp mối quan hệ đồng minh quân sự với Mỹ. Đặc biệt là trong bối cảnh Trung Quốc đẩy mạnh ý tưởng chiến lược Vành đai và Con đường (BRI), đây được coi là phương tiện để Trung Quốc hiện thực hóa “Giấc mơ Trung Quốc”. Việc triển khai BRI vừa có ý nghĩa kinh tế, vừa có ý nghĩa chính trị bởi chiến lược này được coi là sự mở rộng của lý luận “giấc mơ Trung Quốc”⁽¹⁾, đồng thời nó còn có ý nghĩa chiến lược quan trọng đối với Trung Quốc. Chính vì vậy, việc thúc đẩy triển khai BRI được coi là nhiệm vụ then chốt của Trung Quốc hiện nay. Trong đó, Đông Nam Á được coi là khu vực ưu tiên của chiến lược này. Trước việc Trung Quốc triển khai một cách rầm rộ BRI, các quốc gia Đông Nam Á có những cách thích ứng ở những mức độ khác nhau, trong đó Thái Lan vốn nổi tiếng về chính sách ngoại giao cây tre cũng đã thể hiện sự mau lẹ và linh hoạt của mình trong tương tác với đại chiến lược này của Trung Quốc. Trong bối cảnh Trung Quốc thúc đẩy mạnh mẽ sáng kiến “Vành đai và Con đường” (BRI), quan hệ hai nước cũng được củng cố một cách toàn diện.

*PGS.TS. Viện Nghiên cứu Đông Nam Á

** Viện Nghiên cứu Đông Nam Á

1. Vai trò và vị trí của Thái Lan đối với việc triển khai BRI của Trung Quốc

Từ vị trí và vị thế của Thái Lan ở khu vực, Trung Quốc đã coi Thái Lan là quốc gia nòng cốt ở Đông Nam Á lục địa trong việc triển khai BRI, chính vì vậy trong thời gian gần đây quan hệ giữa Trung Quốc và Thái Lan được gia tăng mạnh mẽ. Đặc biệt là sau khi Trung Quốc tiến hành thành công Đại hội XIX Đảng Cộng sản Trung Quốc (từ ngày 18-24/10/2017). Đại hội được đánh giá là sự chuyển biến của “thời đại mới” của Trung Quốc. Vai trò của Đông Nam Á ngày càng trở nên rõ rệt hơn trong các đại chiến lược của quốc gia này, trong đó Thái Lan được coi là một mắt xích quan trọng trong chiến lược khu vực của Trung Quốc, nhất là đối với việc hiện thực hoá BRI.

Một điều đáng chú ý là, Đông Nam Á còn là khu vực mang tính “thí điểm” cho chiến lược xây dựng cộng đồng châu Á chung vận mệnh, bởi sự phát triển của BRI sẽ gắn kết chặt chẽ hơn nữa Trung Quốc và khu vực, nhất là trong lĩnh vực kinh tế. Nhìn nhận một cách tổng thể thì việc xây dựng cả hai tuyến BRI của Trung Quốc đều phải đi qua khu vực Đông Nam Á. Chiến lược BRI bắt đầu từ các quốc gia láng giềng của Trung Quốc, là cơ sở hạ tầng để Trung Quốc thực hiện việc xây dựng “cộng đồng chung vận mệnh”.⁽²⁾ Do vậy, các quốc gia Đông Nam Á lục địa, trong đó có Thái Lan là những đối tác mang tính ưu tiên của Bắc Kinh trong việc triển khai BRI hiện nay. Điều này lý giải vì sao Trung Quốc lựa chọn các quốc gia Đông Nam Á lục địa để triển khai các “siêu dự án” đầu tư cơ sở hạ tầng.

Tại Hội thảo “Thái Lan 4.0 và Vành đai và Con đường dắt tay nhau cùng tiến” tại Bangkok ngày 4/8/2017, Tham tán chính trị Đại sứ quán Trung Quốc tại Thái Lan, ông Dương Dương cho rằng, Thái Lan nằm ở vị trí trung tâm của bán đảo Trung Nam, tức là khu vực quan trọng của *Vành đai kinh tế con đường tơ lụa* trên đất liền, cũng là khu vực bắt buộc phải đi qua của *Con đường tơ lụa trên biển*, là đối tác quan trọng của Trung Quốc trong việc cùng xây dựng BRI. Chiến lược BRI trở thành động lực mới thúc đẩy hợp tác thực tế của Trung Quốc và Thái Lan. Trung Quốc sẽ thúc đẩy tiến trình hợp tác đường sắt Trung Quốc - Thái Lan, phát triển kinh tế thương mại loại hình mới như thương mại điện tử, thúc đẩy hợp tác sâu sắc một số phương diện như ngành kỹ thuật cao, tinh chế nông nghiệp, năng lượng thay thế.⁽³⁾ Nhìn nhận một cách cụ thể thì Thái Lan có thể được coi là một đối tác có ý nghĩa chiến lược của BRI, điều này thể hiện ở các phương diện như sau:

Thứ nhất, *Thái Lan có địa vị quốc tế tương đối quan trọng*. Trong số 10 thành viên của ASEAN, Thái Lan là một trong những thành viên quan trọng hàng đầu. Thái Lan nằm ở vị trí khu vực trung tâm của Đông Nam Á, là trung tâm trao đổi hàng hóa, thương

mại và tài chính. Đồng thời, Thái Lan là quốc gia có thực lực hùng hậu nhất, sức ảnh hưởng lớn nhất ở khu vực Đông Nam Á lục địa. Cho nên, hợp tác giữa Trung Quốc và Thái Lan thông qua BRI có thể tạo ra hiệu ứng có tính quy phạm đối với việc xây dựng BRI, có ảnh hưởng tích cực đối với việc thúc đẩy quan hệ song phương, thúc đẩy sự phát triển trong hợp tác Tiểu vùng sông Mekong mở rộng và “con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI”.

Thứ hai, môi trường đầu tư của Thái Lan tương đối tốt đối với các doanh nghiệp của Trung Quốc, điều này góp phần thúc đẩy chiến lược “đi ra ngoài” của Trung Quốc. Trong số các quốc gia ASEAN thì Thái Lan có môi trường đầu tư tương đối tốt. Nước này đã sớm thực hiện phát triển kinh tế thị trường, phát triển kinh tế đối ngoại một cách mạng mẽ, kinh tế phát triển tương đối ổn định. Theo Báo cáo của Ngân hàng Thế giới (WB), môi trường kinh doanh của Thái Lan đứng thứ 3 ở ASEAN, chỉ sau Singapore và Malaysia. Ngoài ra, Thái Lan có hệ thống cơ sở hạ tầng tương đối tốt. Trình độ công nghiệp hóa của nước này tương đối cao.

Thứ ba, quan hệ kinh tế Thái Lan và Trung Quốc tương đối chặt chẽ. Trong những năm gần đây, sự phát triển kinh tế thương mại giữa hai nước tương đối ổn định. Quan hệ thương mại và đầu tư giữa hai nước không ngừng gia tăng trong những năm qua. Hiện nay Trung Quốc là đối tác thương mại lớn nhất của Thái Lan; Thái Lan là đối tác thương mại lớn thứ 4 của Trung Quốc trong ASEAN. Đây có thể coi là điều kiện thuận lợi để hai nước thúc đẩy hơn nữa sự liên kết về mặt kinh tế.

Thứ tư, quan hệ chính trị - ngoại giao giữa Trung Quốc và Thái Lan tương đối tốt. Từ khi hai nước thiết lập quan hệ ngoại giao từ năm 1975 đến nay, quan hệ hai nước ngày càng phát triển mạnh mẽ. Hai nước không có tranh chấp với nhau về vấn đề chủ quyền lãnh thổ, không tồn tại những vấn đề di sản lịch sử để lại. Các chính quyền của Thái Lan luôn chú trọng quan hệ với Trung Quốc mặc dù quốc gia này là đồng minh quân sự của Mỹ. Mặt khác, quan hệ giữa Hoàng gia Thái Lan và Trung Quốc tương đối tốt đẹp, điều này khiến cho quan hệ chính trị - ngoại giao hai nước tương đối ổn định trong thời gian vừa qua.

Thứ năm, giao lưu về mặt con người giữa Trung Quốc và Thái Lan diễn ra mạnh mẽ. Trung Quốc có quan hệ mật thiết với Hoàng gia Thái Lan, các thành viên của Hoàng gia đã tiến hành hơn 60 chuyến thăm Trung Quốc. Mặt khác, Thái Lan có hơn 7 triệu người gốc Hoa, chiếm khoảng 11% dân số nước này. So với các quốc gia ASEAN khác thì sự hội nhập người Hoa vào trong xã hội Thái tương đối tốt. Đồng thời, số lượng khách du lịch tham quan lẫn nhau gia tăng nhanh chóng trong những năm vừa qua. Mặt

khác, cả Thái Lan và Trung Quốc đều là những địa chỉ quan trọng để lưu học sinh hai nước lựa chọn du học theo các loại hình khác nhau. Điều này có ý nghĩa quan trọng để hai nước thúc đẩy quan hệ song phương.

Thứ sáu, *mở rộng sự phát triển của tiếng Trung Quốc*. Hiện nay, cơn sốt tiếng Trung Quốc ở Thái Lan đang gia tăng một cách mạnh mẽ. Tiếng Trung Quốc được giảng dạy ngày càng nhiều nhằm đáp ứng sự gia tăng nhanh chóng trong quan hệ kinh tế hai nước. Vai trò của Học viện Khổng Tử ở Thái Lan ngày càng lớn, nhất là trong việc đào tạo tiếng Trung Quốc. Tiếng Trung Quốc đã trở thành ngoại ngữ thông dụng thứ hai ở Thái Lan sau tiếng Anh.⁽⁴⁾

2. Những tiến triển trong quan hệ chính trị - ngoại giao giữa hai nước

Từ khi hai nước thiết lập quan hệ ngoại giao từ năm 1975 đến nay, quan hệ hai nước ngày càng phát triển mạnh mẽ. Hai nước không có tranh chấp với nhau về vấn đề chủ quyền lãnh thổ, không tồn tại những vấn đề di sản lịch sử để lại. Các chính quyền của Thái Lan luôn chú trọng quan hệ với Trung Quốc mặc dù quốc gia này là đồng minh quân sự của Mỹ. Mặt khác, quan hệ giữa Hoàng gia Thái Lan và Trung Quốc tương đối tốt đẹp, điều này khiến cho quan hệ chính trị - ngoại giao hai nước tương đối ổn định trong thời gian vừa qua. Tháng 4/2012, Thủ tướng Thái Lan Yingluck đã có chuyến thăm Trung Quốc, hai nước đã thiết lập “Quan hệ hợp tác đối tác chiến lược toàn diện”.

Từ ngày 11-13/10/2013, Thủ tướng Quốc vụ viện Trung Quốc Lý Khắc Cường đã có chuyến thăm chính thức Thái Lan (đây là chặng dừng chân thứ hai trong chuyến công du 3 quốc gia Đông Nam Á như Brunei, Thái Lan và Việt Nam). Chuyến thăm này của Thủ tướng Lý Khắc Cường nhằm gia tăng quan hệ chiến lược toàn diện giữa hai nước. Theo đánh giá của giới truyền thông, Thái Lan được đánh giá là ‘một điểm đến quan trọng nhất’ trong hành trình của Thủ tướng Lý Khắc Cường tới Đông Nam Á.⁽⁵⁾ Trong thời gian chuyến thăm của ông Lý Khắc Cường, hai bên đã cùng đưa ra “*Quy hoạch triển vọng phát triển quan hệ Trung - Thái*”.⁽⁶⁾ Theo bản quy hoạch này, hai bên đã nhắc lại cam kết hạn ngạch mậu dịch song phương đạt 100 tỷ USD vào năm 2015. Đồng thời, hai bên cũng đã ký kết “Bản ghi nhớ Trung - Thái về việc làm sâu sắc hoá hợp tác đường sắt”, và ký kết hàng loạt các văn bản hợp tác khác về các lĩnh vực như kinh tế thương mại, đầu tư, khoa học kỹ thuật, hải dương, năng lượng, v.v... Đặc biệt, Thủ tướng Lý Khắc Cường đã nhấn mạnh trong bối cảnh quan hệ quốc tế đang tiếp tục thay đổi phức tạp và sâu sắc, khu vực châu Á trở thành khu vực có nền kinh tế có sức sống và có tiềm lực nhất thế giới, vai trò và địa vị của Đông Á ngày càng gia tăng,

quan hệ Trung Quốc - Thái Lan đang đối diện với thời cơ tốt để hợp tác sâu sắc hơn, và “Trung - Thái là những người bạn cũ, cũng là thân thích tốt; trong tình hình mới nên củng cố tình hữu nghị truyền thống “Trung - Thái như một gia đình”, soạn ra chương mới tình hữu nghị “đã thân càng thân hơn”.⁽⁷⁾

Sau cuộc đảo chính năm 2014, việc giành được sự công nhận quốc tế và tính hợp pháp đã trở thành một vấn đề quan trọng đối với chính quyền quân sự Thái Lan, nhưng nước này đã phải đối mặt với những chỉ trích mạnh mẽ và sự ủng hộ suy giảm từ các quốc gia phương Tây. Đặc biệt, thái độ lạnh lùng của ông Barack Obama khi ấy là Tổng thống Mỹ đối với chính quyền quân sự Thái Lan đã làm nới rộng khoảng cách giữa Washington và Bangkok. Tuy nhiên, khi Trung Quốc lên tiếng ủng hộ cuộc đảo chính này, chính quyền quân sự Thái Lan dường như đã tìm thấy một vùng đệm để cải thiện sức ép chính trị từ phương Tây.⁽⁸⁾

Ngày 24/7/2017, Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị đã có cuộc gặp gỡ với Thủ tướng Prayuth Chan-ocha nhân chuyến thăm của ông đến Bangkok. Chuyến làm việc ở Thái Lan của ông Vương Nghị nhằm duy trì sự ổn định ở Biển Đông cũng như tìm kiếm đồng minh trong tình hình căng thẳng trong tranh chấp ở khu vực này. Thái Lan không có tranh chấp ở Biển Đông và Bangkok lâu nay duy trì quan điểm trung lập trong vấn đề này.⁽⁹⁾ Trong chuyến thăm này ông Vương Nghị cũng đã nhấn mạnh rằng “Trung Quốc và Thái Lan là những người anh em của nhau”. Đồng thời, hai nước cũng xúc tiến việc xây dựng Kế hoạch hành động chung hợp tác mang tính chiến lược hai nước (2017-2022).⁽¹⁰⁾ Bên cạnh đó, trong lần hội đàm giữa Ngoại trưởng Vương Nghị với Thủ tướng Prayuth Chan-ocha nhân Hội nghị Cấp cao Hợp tác kinh tế Tiểu vùng sông Mekong vào tháng 3/2018 tại Hà Nội (Việt Nam), ông Vương Nghị khẳng định “chính phủ nhiệm kỳ mới của Trung Quốc tiếp tục đặt Thái Lan ở vị trí ưu tiên trong ngoại giao láng giềng của Trung Quốc, tiếp tục truyền thống tốt đẹp “Trung Quốc - Thái Lan thân thiết như một nhà”, mở ra cục diện mới trong hợp tác hữu nghị hai nước. Đồng thời, Trung Quốc cam kết, năm 2019 Thái Lan là chủ tịch luân phiên ASEAN, phía Trung Quốc sẵn sàng ủng hộ các công việc của Thái Lan.”⁽¹¹⁾

Tiếp đến, ngày 15/10/2020, Ngoại trưởng Vương Nghị thăm chính thức Thái Lan và gặp gỡ với Thủ tướng Prayuth Chan-ocha. Ông Vương Nghị nhấn mạnh, “kể từ khi đại dịch Covid-19 bùng phát, ông Vương Nghị là ngoại trưởng nước ngoài đầu tiên nhận lời mời thăm chính thức đối với Thái Lan, điều này thể hiện tình hữu nghị truyền thống thân thiết một nhà Trung Quốc - Thái Lan, cũng thể hiện lòng tin của Trung Quốc và Thái Lan đối với nhau nhằm chiến thắng dịch bệnh.”⁽¹²⁾

3. Những tiến triển trong quan hệ kinh tế hai nước

Cùng với sự thắt chặt quan hệ chính trị ngoại giao giữa Trung Quốc và Thái Lan trong những năm gần đây, quan hệ kinh tế hai nước được đẩy mạnh, đặc biệt là việc kết nối chiến lược phát triển giữa Trung Quốc và Thái Lan trong bối cảnh Bắc Kinh đẩy mạnh Sáng kiến “Vành đai và Con đường”. Sự gia tăng quan hệ kinh tế hai nước thể hiện ở những điểm sau:

Thứ nhất, *Thái Lan kết nối chiến lược phát triển mang tính quốc gia, như tầm nhìn “Thái Lan 4.0” với BRI của Trung Quốc.* Năm 2016, Thái Lan đã chính thức đưa ra mô hình kinh tế tạo ra giá trị gia tăng mới đó là chiến lược kinh tế “Thái Lan 4.0”. Hiện nay chính quyền Thái Lan đang nỗ lực thúc đẩy “Thái Lan 4.0” như một hình ảnh thị trường và mô hình kinh tế mới nhằm kéo Thái Lan ra khỏi bẫy thu nhập trung bình và phát triển như một quốc gia có thu nhập cao.⁽¹³⁾ Vậy, mục tiêu của chiến lược “Thái Lan 4.0” là gì? Đây là mục tiêu kinh tế - xã hội 20 năm tới mà Chính phủ Thái Lan đề ra. *Chiến lược 1.0* là thời đại nông nghiệp với hiệu xuất thấp; *Chiến lược 2.0* là phát triển công nghiệp nhẹ chú trọng vào lực lượng lao động giá rẻ; *Chiến lược 3.0* là thời đại công nghiệp nặng với việc thu hút vốn đầu tư nước ngoài; cuối cùng, *Chiến lược 4.0* là thời đại giá trị kinh tế dựa trên việc tập trung nghiên cứu và phát triển, khoa học và công nghệ, tư duy sáng tạo, và đổi mới. Mô hình 4.0 này của Thái Lan nhằm thực hiện phát triển bền vững về mặt kinh tế. Trong mô hình này, Thái Lan sẽ tiến hành cải cách, chú trọng nhiều hơn đến thúc đẩy sáng tạo và kỹ thuật, chú trọng đến các chỉ số hạnh phúc như xã hội, giáo dục, môi trường và tập trung nhiều vào người dân.

Hai nước Thái Lan và Trung Quốc đã thực hiện kết nối chiến lược “Thái Lan 4.0” và BRI với nhau. Ngày 4/8/2017, kênh truyền hình Con đường tơ lụa của Thái Lan và kênh phát thanh quốc tế Trung Quốc đã phối hợp tổ chức Hội thảo với chủ đề: “Thái Lan 4.0” và Vành đai và Con đường dắt tay cùng tiến” tại Bangkok, Thái Lan. Trong đó, hai bên đã nhất trí về việc trên cơ sở BRI và “Thái Lan 4.0”, hai nước sẽ phát triển 5 lĩnh vực trọng điểm lớn trong chương trình hợp tác song phương 5 năm tới gồm cơ sở hạ tầng, cụm ngành nghề tập trung, kỹ thuật điện tử viễn thông, kinh tế số, khoa học kỹ thuật và năng lượng. Theo đó, chiến lược phát triển của hai nước và quan điểm chính sách mỗi bên trong việc cũng sẽ thực hiện kết nối một cách toàn diện.⁽¹⁴⁾

Bên cạnh đó, ngày 4/9/2017, Chủ tịch Trung Quốc đã hội kiến Thủ tướng Thái Lan Prayuth Chan-ocha trong chuyến công du tới Hạ Môn, Trung Quốc để tham dự vào đối thoại các nền kinh tế mới nổi và đang phát triển. Trong đó, hai bên đã đạt được nhận

thức chung về việc thực hiện tốt bản ghi nhớ về cùng thúc đẩy xây dựng Vành đai và Con đường và Kế hoạch hành động chung về hợp tác mang tính chiến lược trong vòng 5 năm tới, hai bên tăng cường hợp tác trên các lĩnh vực như đầu tư, đường sắt và mạng lưới tài chính kết nối với nhau, nền kinh tế số và thương mại điện tử; mở rộng sự trao đổi về mặt con người, giao lưu mật thiết du lịch và các địa phương, tăng cường hợp tác về chấp pháp an ninh, đặc biệt là chống khủng bố. Đồng thời, Thủ tướng Thái Lan Prayuth nhấn mạnh rằng, Thái Lan ủng hộ và mong muốn tham gia tích cực BRI, cơ chế hợp tác Mekong - Lan Thương, nhằm thúc đẩy chủ trương quan trọng về phát triển chung khu vực. Hai bên cũng đã ký kết các văn kiện hợp tác song phương như kế hoạch hành động chung về hợp tác chiến lược, xây dựng “Vành đai và Con đường”, xây dựng đường sắt.⁽¹⁵⁾

Trong chiến lược “Thái Lan 4.0”, việc kết nối Hành lang kinh tế phía Đông của Thái Lan và BRI của Trung Quốc là nhiệm vụ trung tâm của việc kết nối chính sách phát triển. Ngày 17/1/2018, Phó Thủ tướng Thái Lan Somkid Jatusripitak cho rằng: “Sáng kiến ‘Vành đai và Con đường’ gia tăng kết nối và liên thông về cơ sở hạ tầng, hệ thống phân phối của các quốc gia và khu vực tham gia vào chiến lược này, hy vọng rằng ‘Hành lang kinh tế phía Đông’ của Thái Lan thực hiện kết nối với BRI, để BRI góp phần phát triển kinh tế xã hội Thái Lan.”⁽¹⁶⁾ Thái Lan đã đề ra chiến lược phát triển hành lang kinh tế phía Đông này nhằm tận dụng và phát triển kết nối kinh tế với Trung Quốc thông qua BRI.

Bộ trưởng Công nghiệp Thái Lan Uttama Savanayana trả lời phỏng vấn kênh truyền hình Bloomberg vào tháng 6/2017, cho biết: “Điều rất tự nhiên, hợp lý và có lợi cho cả Hành lang kinh tế phía Đông kết nối với BRI và các sáng kiến khu vực khác như RCEP, thậm chí là TPP nếu như cơ chế hợp tác này có tiến triển.”⁽¹⁷⁾ Hành lang kinh tế này của Thái Lan dự kiến đầu tư khoảng 1.500 tỷ Baht (khoảng 44 tỷ USD) từ năm 2017 đến 2021 nhằm mở rộng sân bay, xây dựng đường sắt mới, phát triển các thành phố mới, bến cảng, và thúc đẩy ngành công nghiệp hiện đại.

Ngày 24/4/2019, Thủ tướng Thái Lan Prayuth Chan-ocha đã gặp gỡ Bộ trưởng Ngoại giao Trung Quốc Vương Nghị nhân chuyến thăm của ông đến Bắc Kinh và tham gia Diễn đàn Cấp cao Hợp tác quốc tế “Vành đai và Con đường” lần thứ hai tổ chức tại Bắc Kinh, Trung Quốc. Trong cuộc gặp gỡ này, ông Vương Nghị đã đánh giá “Trung Quốc và Thái Lan có quan hệ đặc thù”. Trung Quốc muốn thúc đẩy một số dự án trọng điểm với Thái Lan như hợp tác đường sắt Trung - Thái, “Hành lang kinh tế phía Đông”, nhằm thúc đẩy việc xây dựng “Vành đai và Con đường”. Phía Thái Lan cũng bày tỏ mong muốn thúc đẩy “Hợp tác chiến lược kinh tế lưu vực ba con sông” (Lưu vực ba

sông là Irrawaddy-Chao Phraya-Mekong)⁽¹⁸⁾ nhằm kết nối với BRI, tăng cường hợp tác trong các lĩnh vực như kinh tế số, thành phố thông minh.⁽¹⁹⁾ Tiếp đến, ngày 2/11/2019, Thủ tướng Trung Quốc Lý Khắc Cường thăm Thái Lan và tham dự Hội nghị thượng đỉnh Trung Quốc - ASEAN (10+1) lần thứ 22, Hội nghị ASEAN- Trung, Nhật, Hàn (10+3) lần thứ 22 và Hội nghị Thượng đỉnh Đông Á (EAS) lần thứ 14. Trong chuyến thăm này hai bên cũng đã đưa ra nhiều cam kết nhằm thúc đẩy quan hệ song phương.⁽²⁰⁾

Trong chuyến thăm Thái Lan của Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị (ngày 15/10/2020), Trung Quốc và Thái Lan cũng khẳng định cam kết thúc đẩy kết nối theo chiều sâu giữa Hành lang Kinh tế phía Đông (của Thái Lan) và Khu vực Vịnh mở rộng Quảng Đông - Hongkong - Ma Cao (Guangdong-Hong Kong-Macao Greater Bay Area), bổ sung ưu thế cho nhau, mở ra điểm sáng mới, sân chơi mới, kết nối hai nước trong khuôn khổ BRI. Phía Trung Quốc cũng cam kết tiếp tục khuyến khích các doanh nghiệp nước này đến Thái Lan đầu tư, mở rộng hợp tác hình thức mới, kinh tế mới đối với nền kinh tế số. Nhất là hai bên cũng đã cam kết “cùng nhau xây dựng cộng đồng chung vận mệnh châu Á - Thái Bình Dương.”⁽²¹⁾ Thủ tướng Prayuth Chan-ocha cũng đã cảm ơn Trung Quốc ủng hộ và hỗ trợ Thái Lan trong đại dịch Covid-19, và đánh giá cao việc Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tuyên bố việc nghiên cứu thành công vaccine ngừa Covid-19 trở thành hàng hoá công cộng chung cho toàn cầu, và hy vọng Thái Lan gia tăng hợp tác với Trung Quốc trong lĩnh vực vaccine, cùng thúc đẩy xây dựng *con đường tơ lụa y tế*. Hai bên cũng đã vạch ra thời kỳ hợp tác hậu đại dịch, thúc đẩy quan hệ hợp tác chiến lược toàn diện Thái - Trung đi vào chiều sâu.⁽²²⁾

Thứ hai, *Thái Lan tích cực thu hút nguồn vốn đầu tư của Trung Quốc, đặc biệt là các dự án đầu tư nằm trong chiến lược BRI*. Trong những năm gần đây, đầu tư của Trung Quốc tại Thái Lan ngày càng gia tăng. Năm 2016, Trung Quốc đã đầu tư trực tiếp phi tài chính tăng thêm 830 triệu USD, tăng 88,3% so với cùng kỳ năm trước, trở thành nhà đầu tư lớn thứ ba của Thái Lan. Tính đến tháng 7/2017, đầu tư của Trung Quốc tại Thái Lan đạt 4,49 tỷ USD, trong khi đó đầu tư của Thái Lan tại Trung Quốc đạt 4,14 tỷ USD.⁽²³⁾ Mặt khác, Thái Lan cũng cho Trung Quốc xây dựng Khu Công nghiệp Rayong. Khu công nghiệp này cách thủ đô Bangkok 100 km, đây là khu công nghiệp đầu tiên của Trung Quốc ở Thái Lan, nằm ở khu vực hạt nhân của *Hành lang kinh tế phía Đông* của Thái Lan. Năm 2016, có khoảng 75 doanh nghiệp Trung Quốc và đến đầu năm 2018 có khoảng 100 doanh nghiệp Trung Quốc, và trong vòng 5 năm, con số doanh nghiệp Trung Quốc tăng lên khoảng 500.⁽²⁴⁾ Tổng số vốn đầu tư ở khu công nghiệp này khoảng hơn 2,5 tỷ USD, số người Thái làm việc ở đây khoảng 20.000

người và tương lai có thể đạt đến con số 100.000 người.⁽²⁵⁾ Năm 2019, các doanh nghiệp Trung Quốc đã đầu tư 900 triệu USD vào Thái Lan, tăng 40,9% so với cùng kỳ năm trước. Trong cùng năm, Thái Lan đã đầu tư 106 triệu USD vào Trung Quốc, tăng 131,3% so với cùng kỳ năm trước.⁽²⁶⁾ Năm 2020, đầu tư của các doanh nghiệp Trung Quốc vào Thái Lan là 820 triệu USD, giảm 9,1% so với cùng kỳ năm trước. Cùng năm, Thái Lan đầu tư vào Trung Quốc khoảng 110 triệu USD, tăng 2,7% so với cùng kỳ năm trước. Tính đến cuối năm 2020, Trung Quốc đã đầu tư 19,48 tỷ USD vào Thái Lan, Thái Lan đã đầu tư vào Trung Quốc 4,48 tỷ USD.⁽²⁷⁾

Đặc biệt, dự án đường sắt cao tốc Trung Quốc - Thái Lan là minh chứng rõ ràng cho việc hiện thực hoá BRI ở khu vực cũng như sự hoan nghênh của Chính phủ Thái đối với nhân tố kinh tế Trung Quốc. Mặc dù dự án đường sắt này được đưa ra vào năm 2014, nhưng 3 năm sau dự án vẫn chưa được khởi công bất chấp sự bèn bĩ của Bắc Kinh. Đề xuất ban đầu của Trung Quốc ra điều kiện cho thỏa thuận xây dựng tuyến đường sắt cao tốc đổi lấy nông sản Thái Lan. Đề xuất này đã được thảo luận giữa Trung Quốc và Chính quyền Yingluck vào năm 2013. Ở Trung Quốc, kế hoạch này được gọi một cách sinh động là “Đổi gạo lấy đường sắt”. Tuy nhiên, Chính quyền Yingluck đã rơi vào khủng hoảng do những cáo buộc tham nhũng về chương trình trợ cấp nông nghiệp của bà (đặc biệt là chương trình thu mua gạo), điều đã dẫn đến cuộc đảo chính quân sự hồi tháng 5/2014. Tuy nhiên, đến nay dự án này đã được tái khởi động, và đây là một trong ba *siêu dự án* đầu tư cơ sở hạ tầng của Trung Quốc ở Đông Nam Á nằm trong chiến lược BRI. Ngày 21/21/2017, giai đoạn thứ nhất của dự án đường sắt cao tốc Trung Quốc - Thái Lan chính thức khởi công.

Thứ ba, *Thái Lan và Trung Quốc tăng cường hoạt động thương mại song phương trong bối cảnh BRI*. Mặc dù hoạt động thương mại giữa Thái Lan và Trung Quốc thấp hơn giữa Singapore và Trung Quốc, cũng như giữa Việt Nam và Trung Quốc, tuy nhiên, quan hệ thương mại hai nước gia tăng nhanh chóng trong những năm gần đây, nhất là trong kế hoạch triển khai BRI của Bắc Kinh. Hiện nay, Trung Quốc là đối tác thương mại lớn nhất của Thái Lan, và Thái Lan là đối tác thương mại lớn thứ tư của Trung Quốc ở ASEAN. Năm 2014, kim ngạch thương mại song phương đạt 72,67 tỷ USD, tăng 2,6% so với cùng kỳ năm 2013.⁽²⁸⁾ Năm 2015, kim ngạch thương mại song phương đạt 75,46 tỷ USD, tăng 3,8% so với cùng kỳ năm 2014. Năm 2016, kim ngạch thương mại song phương đạt 75,87 tỷ USD, tăng 0,5% so với cùng kỳ năm 2015. Năm 2017, kim ngạch thương mại song phương đạt 74,14 tỷ USD, tăng 12,6% so với cùng kỳ năm 2016.⁽²⁹⁾ Trung Quốc là nước nhập khẩu sản phẩm nông sản chủ yếu và nước nhập khẩu

cao su lớn nhất của Thái Lan. Năm 2018, kim ngạch song phương đạt 87,5 tỷ USD, tăng 9,25% so với cùng kỳ năm 2017.⁽³⁰⁾ Năm 2019, đạt 91,75 tỷ USD. Năm 2020, thương mại hai nước đạt 98,63 tỷ USD, tăng 7,5% so với cùng kỳ năm 2019. Trong đó, Trung Quốc nhập khẩu từ Thái Lan 48,1 tỷ USD, tăng 4,2% so với cùng kỳ năm trước.⁽³¹⁾ Mặc dù trong bối cảnh tác động của đại dịch Covid-19 nhưng thương mại song phương hai nước tiếp tục tăng mạnh trong năm 2021. Chỉ tính riêng 6 tháng đầu năm 2021, tổng kim ngạch thương mại hai nước đạt 62,69 tỷ USD, tăng 38,2% so với cùng kỳ năm trước.⁽³²⁾

Bảng 1: Diễn biến tình hình thương mại Trung Quốc-Thái Lan từ năm 2014 -2020

Năm	Tổng kim ngạch (Tỷ USD)	Tỷ lệ tăng
2014	72,67	2,6%
2015	75,46	3,8%
2016	75,87	0,5%
2017	74,14	12,6%
2018	87,5	9,2%
2019	91,75	4,8%
2020	98,63	7,5%
1-6/2021	62,69	38,2%

Nguồn: Số liệu thống kê của nhóm tác giả từ các nguồn khác nhau.

Thứ tư, Thái Lan cũng đẩy mạnh việc kết nối về mặt tài chính với Trung Quốc, theo đó Thái Lan chấp nhận việc Trung Quốc quốc tế hoá đồng Nhân dân tệ (RMB) trong hoạt động thương mại ở nước này. Hiện nay, Thái Lan cũng đang thúc đẩy hợp tác tài chính với Trung Quốc, nhất là trong bối cảnh BRI. Tính đến cuối năm 2015, có 2 ngân hàng Trung Quốc (gồm Ngân hàng Công thương và Ngân hàng Trung Quốc) mở hai ngân hàng con (ngân hàng thành viên) tại Thái Lan. Đồng thời, Thái Lan cũng có 5 ngân hàng mở 3 chi nhánh, 2 ngân hàng con, 4 quầy giao dịch tại Trung Quốc.⁽³³⁾ Đồng thời, ngân hàng trung ương hai nước cũng đã ký kết hiệp định trao đổi tiền tệ song phương với quy mô 70 tỷ NDT, đồng NDT đã trở thành đồng tiền dự trữ ngoại hối của ngân hàng Trung ương Thái Lan. Phía Trung Quốc cũng đã cung cấp cho Thái Lan hạn ngạch cơ chế nhà đầu tư nước ngoài đủ tiêu chuẩn đầu tư bằng đồng NDT (RQFII) với con số 50 tỷ NDT. Trung Quốc cũng thiết lập nghiệp vụ ngân hàng phục vụ thanh toán bằng

đồng NDT ở Bangkok. Hiện nay, Ngân hàng Trung Quốc và Ngân hàng Công thương Trung Quốc cũng mở thêm nhiều chi nhánh ở khắp các tỉnh của Thái Lan. Việc thanh toán bằng đồng NDT ngày càng mở rộng trong hoạt động thương mại song phương. Hiện nay, thương nhân Trung Quốc sang Thái Lan làm ăn chỉ dùng đồng NDT thanh toán mà không dùng đồng USD.

4. Những tiến triển của quan hệ hai nước trong các lĩnh vực khác

Thứ nhất, *quan hệ quốc phòng - an ninh hai nước được đẩy mạnh trong những năm gần đây*. Lĩnh vực quốc phòng - an ninh, hai bên không chỉ thực hiện các hoạt động buôn bán vũ khí với nhau, mà các hoạt động giao lưu trao đổi về nhân sự cao cấp quốc phòng - an ninh cũng diễn ra mạnh mẽ, cùng với đó là những hoạt động hợp tác tuần tra, tập trận chung cũng diễn ra thường xuyên. Các hoạt động giao lưu quân sự cấp cao giữa hai nước cũng được thúc đẩy. Từ năm 2001, lãnh đạo Bộ Quốc phòng Thái Lan và Trung Quốc duy trì đều đặn định kỳ hằng năm cơ chế Tham vấn Quốc phòng - An ninh. Tháng 9/2005, phía Trung Quốc đã phái cử chuyên gia sang huấn luyện cho phía Thái Lan 3 tháng về rà phá bom mìn ở khu vực biên giới Thái Lan - Campuchia.

Bên cạnh đó, hai nước cũng có các hoạt động tập trận chung. Phía Trung Quốc còn đưa cả lực lượng đặc nhiệm, lực lượng lục quân, hải quân và trong tương lai sẽ có cả không quân sang tập trận thực binh, song phương với Thái Lan. Tháng 5/2005, Hải quân Thái Lan và Trung Quốc tiến hành cuộc tập trận chung đầu tiên mang tên “Tình hữu nghị Trung Quốc - Thái Lan” trong Vịnh Thái Lan, với sự tham gia của các chiến hạm Trung Quốc *Thâm Quyển*, *Vi Sơn Hồ* và *Chao Phraya* của Thái Lan. Tháng 11/2010, lần đầu tiên lính thủy đánh bộ Trung Quốc và lính thủy đánh bộ Thái Lan tiến hành tập trận chung mang tên “Đột kích xanh 2010” (Blue Assault 2010) ở khu vực tỉnh Sattahip, tỉnh Chon Buri, cách Bangkok 180 km về hướng Đông Nam.⁽³⁴⁾ Sau đó, cuộc tập trận chung “Đột kích xanh 2012” (Blue Assault 2012) lần thứ hai giữa hai nước diễn ra từ ngày 12-18/5/2012 tại Quảng Đông, Trung Quốc. Hơn nữa, tháng 7/2012, tại Thái Lan xảy ra lũ lụt nghiêm trọng, không quân của Quân giải phóng Nhân dân Trung Quốc (PLA) đã điều 4 máy bay chở hơn 90 tấn vật tư chống lũ lụt cứu nạn của Bộ quốc phòng Trung Quốc đến Bangkok viện trợ cho lực lượng vũ trang Thái Lan.

Trong những năm gần đây khi quan hệ quân sự Thái Lan - Mỹ có phần nhạt đi thì trái lại quan hệ giữa Thái Lan và Trung Quốc trong lĩnh vực này ngày càng nóng lên, đặc biệt là trong bối cảnh Trung Quốc đang thúc đẩy mạnh mẽ BRI. Sự hợp tác quân sự hai nước ngày càng chặt chẽ hơn, chẳng hạn như trước yêu cầu của Bắc Kinh, năm

2015 Thái Lan đã cho những người di cư tị nạn Duy Ngô Nhĩ và một số tù nhân chính trị hồi hương. Thái Lan và Trung Quốc cũng đã tăng cường quan hệ an ninh thông qua việc mở rộng cuộc tập trận chung và hợp đồng buôn bán vũ khí giữa hai nước. Việc Thái Lan gần đây mua 49 xe tăng và ba tàu ngầm từ Trung Quốc đã báo động một số chuyên gia quân sự, vì đây có thể là dấu hiệu Bangkok sẽ chuyển hướng sang Bắc Kinh trong một thời gian dài.⁽³⁵⁾

Tháng 5/2016, Trung Quốc và Thái Lan đã tiến hành cuộc tập trận chung Blue Strike 2016 tại căn cứ hải quân Sattahip ở Chon Buri. Trong đó, có khoảng 500 binh sỹ Thái Lan và 500 binh sỹ Trung Quốc tham gia cuộc tập trận chung. Cuộc tập trận chung của Trung Quốc và Thái Lan có thể mở rộng khả năng của hai bên trong chống cướp biển và khủng bố quốc tế. Rõ ràng việc củng cố sự hợp tác quân sự giữa Trung Quốc và Thái Lan có liên quan đến tình hình ở Biển Đông. Cuộc diễn tập tấn công đổ bộ được tiến hành trong bối cảnh quan hệ giữa Trung Quốc và một số thành viên ASEAN trở nên căng thẳng do vấn đề tranh chấp lãnh thổ xung quanh các đảo ở vùng Biển Đông.

Bên cạnh đó, Thái Lan cũng tăng lượng mua sắm vũ khí của Trung Quốc. Gần đây có tin hai bên đã ký thỏa thuận về việc Thái Lan mua xe tăng MBT-3000 của Trung Quốc. Thái Lan quyết định mua tàu ngầm của Trung Quốc. Các thiết bị kỹ thuật phục vụ thủy quân lục chiến và tàu ngầm của Thái Lan vẫn chưa phải hiện đại nhất, một số mua của Mỹ đã cũ. Trong khi đó, Trung Quốc đang là một nhà sản xuất lớn cung cấp các thiết bị chuyên dùng cho Thủy quân lục chiến như xe bọc thép ZBD-2000. Đây cũng có thể là mối quan tâm của Thái Lan trong thời gian tới.

Thứ hai, *Thái Lan và Trung Quốc đẩy mạnh trao đổi về mặt con người, đặc biệt là du lịch*. Trong những năm gần đây, số khách Trung Quốc đến Thái Lan gia tăng một cách nhanh chóng. Năm 2015, số khách du lịch Trung Quốc đến Thái Lan đạt 7,9 triệu lượt người, tăng 71% so với năm 2014.⁽³⁶⁾ Năm 2016, tổng số khách du lịch nước ngoài đến Thái Lan đạt 32,58 triệu lượt người, tăng 8,91% so với cùng kỳ năm trước, trong đó số khách Trung Quốc đạt 8,7 triệu lượt người, tăng 10,56% so với cùng kỳ năm trước, chiếm ¼ số khách du lịch nước ngoài đến Thái Lan. Năm 2018, Thái Lan đón 38 triệu lượt khách quốc tế, trong đó khách du lịch Trung Quốc là 10,5 triệu lượt người, chiếm 7%.⁽³⁷⁾ Bên cạnh đó, theo Báo cáo của Bộ Du lịch và Giáo dục Thái Lan ngày 16/01/2018, trong năm 2017, tổng số khách du lịch nước ngoài đến Thái Lan đạt 35 triệu lượt người, tăng 8,77% so với năm 2016, trong đó số khách Trung Quốc đứng đầu với 9,8 triệu lượt người, tăng 11,97% so với năm 2016.⁽³⁸⁾ Với thực trạng quan hệ kinh tế như hiện nay, nhất là việc Trung Quốc và Thái Lan hoàn thiện việc kết nối cơ sở hạ

tăng thì lượng người Trung Quốc sẽ đổ vào Thái Lan sẽ gấp rất nhiều lần hiện nay. Bên cạnh đó, số lưu học sinh Trung Quốc ở Thái Lan chiếm con số lớn nhất, tính đến năm 2016 số lưu học sinh Trung Quốc tại Thái Lan khoảng 31.000 người. Trong khi đó, số lưu học sinh Thái Lan ở Trung Quốc đứng vị trí thứ 3 trong số lưu học sinh nước ngoài, với hơn 20.000 người.⁽³⁹⁾

Trung Quốc đẩy mạnh ngoại giao Covid-19 đối với Thái Lan: Ngày 29/6/2020, Trung Quốc đã hỗ trợ vật tư y tế lần thứ hai cho Thái Lan trong cuộc chiến chống lại dịch bệnh Covid-19 bao gồm khẩu trang, kit xét nghiệm và quần áo bảo hộ y tế.⁽⁴⁰⁾ Ngày 16/2/2021, Chính Phủ Thái Lan thông báo các mũi tiêm chủng vaccine ngừa Covid-19 đầu tiên sẽ được thực hiện vào cuối tháng 2 ngay sau khi tiếp nhận lô vaccine đầu tiên gồm 200.000 liều từ Công ty Sinovac của Trung Quốc. Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Y tế Thái Lan, Anutin Charnvirakul cho biết Công ty Sinovac Biotech của Trung Quốc đã xác nhận sản xuất 200.000 liều cho Thái Lan và sẵn sàng xuất xưởng vào ngày 20/2/2021. Sau đó, Cục Khoa học Y tế Thái Lan sẽ kiểm tra vaccine lần cuối để bảo đảm sản phẩm được chuyển giao đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn và hiệu quả như đã công bố với Cục Quản lý thực phẩm và dược phẩm Thái Lan (FDA), “dự kiến việc kiểm tra các vaccine nhập khẩu lần cuối sẽ mất tối đa ba ngày trước khi việc tiêm chủng thực sự bắt đầu. Thủ tướng Thái Lan, Prayuth Chan-o-cha cho biết sau khi lô vaccine đầu tiên được chuyển đến và tiêm cho các nhóm có nguy cơ, Thái Lan sẽ tiếp nhận lô thứ hai gồm 800.000 liều và đợt thứ ba sẽ gồm một triệu liều. Các lô vaccine thứ hai và thứ ba sẽ được sử dụng cho mũi tiêm nhắc lại đối với những người đã được tiêm chủng trong đợt đầu tiên cũng như là mũi tiêm đầu tiên cho các nhóm dễ bị tổn thương khác”.⁽⁴¹⁾ Bên cạnh đó, hai bên cũng đã cam kết thúc đẩy hợp tác y tế song phương, trong đó có hợp tác chống lại đại dịch Covid-19 và hồi phục kinh tế sau đại dịch.

Kết luận

Thái Lan và Trung Quốc trong những năm gần đây gia tăng quan hệ một cách nhanh chóng. Nhất là việc dưới thời kỳ Thủ tướng Prayuth Chan-ocha phía Bangkok cũng đã thể hiện sự ủng hộ và tham dự một cách tích cực đối với BRI của Bắc Kinh. Điều này lý giải tại sao trong những năm gần đây, Trung Quốc gia tăng quan hệ với Thái Lan một cách nhanh chóng, từ hoạt động đầu tư, thương mại và trao đổi về mặt con người, nhất là hoạt động du lịch. Trung Quốc đã hiện diện ngày càng nhiều hơn ở Thái Lan từ các dự án đầu tư cho đến các hoạt động thương mại. Điều này cho thấy Trung Quốc đang quyết tâm biến Đông Nam Á lục địa trở thành khu vực triển khai thành công đối với

BRI. Những động thái tích cực của Thái Lan trong việc đón nhận BRI góp phần giúp cho Trung Quốc đẩy nhanh hơn tiến trình gia tăng ảnh hưởng khu vực hiện nay. Thái Lan có khả năng là đối tác có tính then chốt của Trung Quốc ở khu vực Đông Nam Á lục địa hiện nay./.

CHÚ THÍCH VÀ TÀI LIỆU TRÍCH DẪN

- (1) 新华网, 2013 “一带一路”系列报道之一: “一带一路”战略, 是伟大“中国梦”的合理延伸, 2014年03月12日, <http://lianghui.people.com.cn/2014npc/n/2014/0312/c376088-24618036-3.html>
- (2) Usa.chinadaily, 2015, Diplomacy should focus on neighbors, 2015-01-27. http://usa.chinadaily.com.cn/opinion/2015-01/27/content_19414396.htm
- (3) Finance.sina, 2017, “泰国 4.0”与“一带一路”携手共进”研讨会在曼谷举行, 2017年08月05日. <http://finance.sina.com.cn/roll/2017-08-05/doc-ifyiswpt5449918.shtml>
- (4) Sina, 2017, 泰国“汉语热”持续升温:孔敬孔院五千人考 YCT, 2017年11月20日. <http://edu.sina.com.cn/l/2017-11-20/doc-ifynwnty5627797.shtml>
- (5) 新华网, 2013, 外国媒体继续关注李克强访问东南亚, 2013-10-14. http://news.xinhuanet.com/world/2013-10/14/c_117712300.htm
- (6) 新华网. 2013. 《中泰关系发展远景规划》(全文). 2013-10-12. http://news.xinhuanet.com/world/2013-10/12/c_117692332.htm
- (7) 国政府网, 2013, 中国国务院总理李克强在泰国国会的演讲(全文), 2013年10月12日. http://www.gov.cn/ldhd/2013-10/12/content_2504896.htm
- (8) Eastasiaforum, 2017, Is Bangkok trying to bend away from Beijing?. 4 August 2017. <http://www.eastasiaforum.org/2017/08/04/is-bangkok-trying-to-bend-away-from-beijing/>
- (9) Reuters, 2017, China says it wants to ‘maintain stability’ in disputed South China Sea, by Panu Wongcha-um, July 24, 2017. <https://www.reuters.com/article/us-thailand-china-idUSKBN1A90M8>
- (10) 外交部, 2017, 王毅与泰国外长敦举行会谈, 2017-07-24. <http://www.fmprc.gov.cn/web/wjbzhd/t1479642.shtml>
- (11) 外交部, 2017, tldd.
- (12) 中国政府网, 2020, 泰国总理巴育会见王毅. 2020-10-15. http://www.gov.cn/guowuyuan/2020-10/15/content_5551667.htm
- (13) Pugnatorius, 2017, Thailand 4.0. 21 May 2017. <https://pugnatorius.com/thailand-4-0/>
- (14) 新华网, 2018, 对接一带一路, 泰国寻找发展新机遇, 2018年01月19日. http://www.xinhuanet.com/silkroad/2018-01/19/c_129794508.htm
- (15) 新华网, 2017, 习近平会见泰国总理巴育, 2017年09月04日. http://www.xinhuanet.com/politics/2017-09/04/c_129695909.htm
- (16) 新华网, 2018, tldd.

(17) Bloomberg, 2017, Thailand Says \$44 Billion Project Can Link to Belt and Road, By Haslinda Amin and Anuchit Nguyen, June 22, 2017 <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-06-22/thailand-says-44-billion-project-can-link-to-xi-s-belt-and-road>

(18) 新华网, 2018, tldd.

(19) Beltandroadforum, 2019, 王毅会见泰国外长敦, 2019年04月25日. <http://www.beltandroadforum.org/n100/2019/0425/c24-1211.html>

(20) 新华网, 2019, 李克强抵达曼谷出席东亚合作领导人系列会议并对泰国进行正式访问. 2019-11-02. http://www.xinhuanet.com/world/2019-11/02/c_1125185416.htm; 新华网, 2019, 中华人民共和国政府和泰国政府联合新闻声明 (全文), 2019-11-05. http://www.xinhuanet.com/world/2019-11/05/c_1125194826.htm

(21) 中国政府网, 2020, tldd.

(22) 中国政府网, 2020, tldd.

(23) 中国商务部, 2017, 中国泰国经贸合作简况, 2017-09-27. <http://yzs.mofcom.gov.cn/article/t/201709/20170902651406.shtml>

(24) Cn.reuters, 2016, 焦点: 泰国成中国投资者和游客的宠儿, 2016年5月17日. <https://cn.reuters.com/article/thailand-china-investment-idCNKCS0Y80H6>; Dg.gov, 2020, 中泰合作新亮点: 聚焦“粤港澳大湾区”与泰国“东部经济走廊”互动发展. 2020-08-07. http://www.dg.gov.cn/dgsmch/gkmlpt/content/3/3227/post_3227427.html?jump=false#1540

(25) 新华网, 2018, tldd.

(26) 中国商务部, 2020, “2019年中国—泰国经贸合作简况”, 2020-07-21. <http://yzs.mofcom.gov.cn/article/t/202007/20200702984866.shtml>

(27) 中国外交部, 2021, 中国同泰国的关系. (最近更新时间: 2021年3月). https://www.fmprc.gov.cn/web/gjhdq_676201/gj_676203/yz_676205/1206_676932/sbgx_676936/

(28) 中国外交部, 2015, 中泰经贸合作主要情况 (2014年), 2015-08-14, <http://th.mofcom.gov.cn/article/zxhz/201508/20150801080963.shtml>

(29) Askci, 2018, 2017年中国与泰国双边贸易概况: 进出口额为741.4亿美元, 增长12.6%. 2018-03-07. <http://www.askci.com/news/finance/20180307/165823119230.shtml>

(30) 中国政府网, 2019, 中泰经贸合作推动两国全面战略合作伙伴关系深入发展. 2019-11-08. http://www.gov.cn/xinwen/2019-11/08/content_5450272.htm

(31) 新华网, 2021, 专访: 中国经济强劲复苏为泰企提供更多机会——访泰国开泰银行高级副总裁蔡伟才, 2021/04/19, http://www.xinhuanet.com/silkroad/2021-04/19/c_1127346823.htm

(32) 外交部, 2021, 2021年1-6月中国—泰国经贸合作简况. 2021-08-10. <http://www.mofcom.gov.cn/article/tongjiziliao/sjtj/yzgggb/202108/20210803185894.shtml>

(33) 新华网, 2015, 泰国开泰银行借势“一带一路”加快区域布局, 2015年07月23日. http://www.xinhuanet.com/world/2015-07/23/c_128050274.htm

(34) Trước thời điểm khai mạc cuộc tập trận này khoảng 10 ngày, tại khu vực trị Choang Quảng Tây (Trung Quốc), lực lượng đặc nhiệm của Thái Lan tiến hành tập trận chung với phía Trung Quốc theo khuôn khổ định kỳ thường niên từ năm 2007.

(35) Eastasiaforum, 2017, tldd.

(36) Cn.reuters, 2016, tldd.

(37) Dg.gov, 2020, 中泰合作新亮点: 聚焦“粤港澳大湾区”与泰国“东部经济走廊”互动发展. 2020-08-07. http://www.dg.gov.cn/dgsmch/gkmlpt/content/3/3227/post_3227427.html?jump=false#1540

(38) 新华网, 2018, 2017 年泰国旅游业持续增长 中国游客贡献最大. 2018-01-16. http://www.xinhuanet.com/fortune/2018-01/16/c_1122268452.htm

(39) Th.china-embassy, 2017, “一带一路”推动中泰合作提质升级——中国驻泰国大使宁赋魁署名文章. 2017/05/05. <http://th.china-embassy.org/chn/ztbd/0851a/t1459203.htm>

(40) 中国政府网, 2020, tldd.

(41) Nhandan, 2021, Thái Lan dự kiến tiêm vaccine ngừa Covid-19 vào cuối tháng 2, <https://nhandan.com.vn/tin-tuc-the-gioi/thai-lan-du-kien-tiem-vaccine-ngua-covid-19-vao-cuoi-thang-2-635558/>

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trước thời điểm khai mạc cuộc tập trận này khoảng 10 ngày, tại khu vực trị Choang Quảng Tây (Trung Quốc), lực lượng đặc nhiệm của Thái Lan tiến hành tập trận chung với phía Trung Quốc theo khuôn khổ định kỳ thường niên từ năm 2007.

2. Nhandan, 2021, Thái Lan dự kiến tiêm vaccine ngừa Covid-19 vào cuối tháng 2. 16-02-2021. <https://nhandan.com.vn/tin-tuc-the-gioi/thai-lan-du-kien-tiem-vaccine-ngua-covid-19-vao-cuoi-thang-2-635558/>

3. 新华网, 2013, 《中泰关系发展远景规划》(全文). 2013-10-12. http://news.xinhuanet.com/world/2013-10/12/c_117692332.htm

4. 中国外交部, 2021, 中国同泰国的关系. (最近更新时间: 2021 年 3 月). https://www.fmprc.gov.cn/web/gjhdq_676201/gj_676203/yz_676205/1206_676932/sbgx_676936/

5. 外交部, 2021, 2021 年 1-6 月中国—泰国经贸合作简况. 2021-08-10. <http://www.mofcom.gov.cn/article/tongjiziliao/sjtj/yzgggb/202108/20210803185894.shtml>